

ร่างฯ เสนอ กรธ. เพื่อพิจารณาในวันจันทร์ ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สอดคล้อง
กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙
บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยคุณสมบัติ
ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
และมาตรา ๒๔๗ บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบ
และรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะ
มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง
การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน
ที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ บทบัญญัติเกี่ยวกับการสรรหา
ต้องกำหนดให้ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหาด้วย จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผลการพิจารณา : ให้พิจารณาเนื้อหาของร่างฯ เมื่อพบเหตุผลความจำเป็นที่ต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
บางประการไว้ให้นำมากำหนดไว้ในส่วนนี้ตามร่าง รธน. มาตรา ๒๖ เช่น การระบุถึงเหตุผลที่ต้องให้อำนาจในการ
เข้าไปในเคหสถานซึ่งเป็นการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน

.....

.....

.....

ผลการพิจารณา : - แก้ไขเป็น “ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย...” เนื่องจากมีกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่เดิม คือ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่บัญญัติในเรื่องที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ จึงต้องใช้คำว่า “ปรับปรุง” และตัดคำว่า “ประกอบรัฐธรรมนูญ” ออก เหลือแต่เพียง “กฎหมายว่าด้วย” เพราะเป็นการปรับปรุงกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ คือ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในคำปรารภจึงไม่ต้องระบุชื่อเต็มของกฎหมายดังกล่าว

- เพิ่มถ้อยคำ “ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่ากฎหมายนี้เป็นการตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณา : ไม่จำเป็นต้องยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้ยังคงเป็นไปตามเดิม จึงตัดบทยกเลิกใน (๒) ออก และให้นำไปบัญญัติไว้เป็นอีกมาตราหนึ่งในลักษณะว่า “เครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

ผลการพิจารณา : เนื่องจากคำว่า “พันธกรณี” มีความหมายกว้าง จึงแก้ไขจากคำว่า “พันธกรณี” เป็นคำว่า “หนังสือสัญญา” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ และจำกัดเฉพาะหนังสือสัญญาที่ไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผลการพิจารณา : - ตัดข้อความที่ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศออก และให้นำไปกำหนดไว้ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เนื่องจากการออกระเบียบหรือประกาศไม่ควรเป็นอำนาจของประธาน แต่ควรให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจร่วมกันในการออกระเบียบหรือประกาศดังกล่าว

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีลักษณะ ความรู้ และประสบการณ์ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ดังต่อไปนี้

(๑) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๓) มีความรู้ด้านกฎหมายทั้งภายในและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทย เป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้นับถึงวันสมัครหรือวันได้รับการเสนอชื่อ แล้วแต่กรณี

ผลการพิจารณา : แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามร่างฯ ที่ กสม. เสนอ ใน (๑) ถึง (๕) ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่ม (๖) เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยที่ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทย รวมทั้งเพิ่มความเป็นวรรคสองเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การนับระยะเวลาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

-----จบการพิจารณา วันที่ ๒๐ ก.ย. ๕๙-----

มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการพิจารณา : ให้นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามมากำหนดไว้ในร่าง พรบ. ทั้งหมด เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วน

มาตรา ๘ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร

อิสระใด

- (๒) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติหรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามที่ถูกกล่าวหา

ข้อพิจารณา :

- กรณีตาม (๑๖) และ (๑๗) ข้างกับกรณีตาม (๘) หรือไม่ เนื่องจากการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม ทั้งสองกรณีจะต้องมีการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ใน (๘) ของร่างมาตราชี้ด้วยอยู่แล้ว

(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

ผลการพิจารณา :

- คดีกรณีที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษออก เนื่องจากกรณีตาม (๑๗) ที่กำหนดว่าเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ นั้นครอบคลุมกรณีดังกล่าวแล้ว

- คดีกรณีที่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ออกจากตำแหน่งออก เพราะมีกรณีที่กำหนดไว้ตาม (๑๕) แล้ว

มาตรา ๓๒๕ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
- (๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการสิทธิ

มนุษยชน แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระนั้น องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนสภานายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๕) และสภาวิชาชีพตาม (๖) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดทะเบียนไว้กับสำนักงาน การจดทะเบียนและการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด แต่การจดทะเบียนสำหรับองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๕) และสภาวิชาชีพสื่อมวลชนตาม (๖) ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดด้วย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ผลการพิจารณา : แก้ไขเพิ่มเติมโดยนำหลักการของกรรมการสรรหาขององค์กรอิสระตามร่าง รธน. มาตรา ๒๐๓ มากำหนดไว้ และเพิ่มเติมกรรมการที่มีความหลากหลายตามหลักการปารีสเข้าไป โดยได้ตัดผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาออก และเพิ่มผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๖) และกำหนดกลไกในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนองค์กรภาคเอกชนหรือสภาวิชาชีพ และเนื่องจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพมีจำนวนมากและหลากหลาย คณะกรรมการจึงอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมได้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ

มาตรา ๓๓๑๐ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อผู้ได้รับการสรรหา พร้อมความยินยอมของผู้นั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการต่อประธานวุฒิสภา

ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

(๑) เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงการดำเนินการสรรหา

(๒) ปรีกษารื้อเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นกรรมการ รวมทั้งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยต้องแสดงเหตุผลในการคัดสรรดังกล่าวด้วย ในการนี้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ แม้จะมีได้เป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหา แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นก่อนนำเสนอต่อวุฒิสภา

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มติในการสรรหาดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ผลการพิจารณา : แก้ไขเพิ่มเติม (๑) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า เจตนารมณ์คือต้องการประกาศให้คนทั่วไปได้รับทราบ

- เพิ่มถ้อยคำตอนท้ายใน (๒) เพื่อให้สอดคล้องกับร่าง รธน. มาตรา ๒๐๓ วรรคหก ที่ให้คณะกรรมการสรรหาอาจสรรหาจากบุคคลที่ได้สมัครเข้ารับการสรรหาได้ด้วย ตัดความในร่างวรรคสามออกเนื่องจากได้กำหนดให้กรรมการสรรหาต้องแสดงเหตุผลในการสรรหาไว้ตามร่าง (๒) แล้ว

- มอบหมายให้อนุกรรมการฯ รับไปพิจารณาการใช้ถ้อยคำเกี่ยวกับการสรรหา การคัดเลือก และการคัดสรรด้วย

มาตรา ๓๓๑๑ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อผู้รับการสรรหาได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

-----จบการพิจารณา วันที่ ๒๑ ก.ย. ๕๙-----

มาตรา ๑๕ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

ก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่

ผลการพิจารณา :- ในร่าง รธน. ไม่มีบัญญัติไว้ว่านับแต่เมื่อใด จึงไปแก้ไขเพิ่มเติมในร่างมาตรา ๖ โดยเพิ่มวรรคสองว่า ให้นับถึงวันสมัครหรือวันได้รับการเสนอชื่อ

- แก้ไขระยะเวลาที่ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่จากเดิมที่กำหนดว่าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เป็น ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน เพื่อให้มีระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาด้วย

~~มาตรา ๓๖~~ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตเที่ยงธรรม กล่าวหาญ เป็นกลาง อิสระ หรือปราศจากอคติในการใช้ดุลพินิจ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ผลการพิจารณา :

- ตัดออก เนื่องจาก รธน. มิได้บัญญัติให้อำนาจ ส.ว. ในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

มาตรา ๓๗๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามเหตุที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งองค์กรอิสระ

ในกรณีมีปัญหาว่าประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม หรือลาออก หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาซึ่งประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๓๐๕ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาดังกล่าวให้เป็นที่สิ้นสุด

ผลการพิจารณา :- ร่าง รธน. มาตรา ๒๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปตาม พรบ. ในขณะที่มาตรา ๒๑๘ ร่าง รธน. ได้บัญญัติเหตุในการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระไว้แล้ว ดังนั้น เมื่อจะกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ใน พรบ. จึงสมควรกำหนดบทบัญญัติในลักษณะที่ให้อยู่กลับไปใช้เหตุตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับองค์กรอิสระอื่น ๆ

- วรรคสอง จำกัต้องประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่ทำหน้าที่วินิจฉัยกรณีที่มีปัญหาว่าประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม หรือลาออกหรือไม่ โดยให้ประกอบด้วยกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เท่านั้น เป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐ มาจากองค์กรที่หลากหลาย จึงไม่จำเป็นต้องให้คณะกรรมการสรรหาดังกล่าวทั้งหมดเป็นผู้วินิจฉัย ประกอบกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ได้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดเหมือนกับองค์กรอิสระอื่น จึงสามารถกำหนดให้แตกต่างจากมาตรา ๒๐๘ วรรคสี่ ร่าง รธน. ที่กำหนดให้เป็นที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาได้

มาตรา ๓๘๑๗ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๗๑๖ และเป็นกรณีที่จะต้องให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๓๗๑๖ วรรคสอง กำหนด

ผลการพิจารณา : ตัดบทบัญญัติที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการยื่นคำร้องและหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวออก โดยแก้ไขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหา กำหนด

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนและมีมติว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัยว่า เมื่อศาลประทับรับฟ้อง ให้กรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่ากรรมการผู้ใดมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวแทนกรรมการที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๙ โดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่กรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

ผลการพิจารณา : ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ เนื่องจากเป็นกรณีที่บัญญัติไว้ในร่าง รธน. มาตรา ๒๓๕ วรรคสามแล้ว

มาตรา ๒๒๑๔ ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มี การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองคน

มาตรา ๒๒๑๕ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๗๑๖ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๓๗๑๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกบุคคลมาเป็นกรรมการแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง แล้วเสนอต่อประธานวุฒิสภา แม้ว่าการจะพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวจะเกิดขึ้นในระหว่างที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎรก็ตาม

ผลการพิจารณา : แก้ไขเพิ่มเติมให้กระชับและเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมาตรา ๑๒๖ (๒) ร่าง รธน. ที่บัญญัติว่า ในระหว่างที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎรจะมีการประชุมวุฒิสภาไม่ได้ เว้นแต่มีกรณีที่วุฒิสภาต้องประชุมเพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๒๒๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธาน ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการ ผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

การประชุมคณะกรรมการนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓๒๑ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิด สิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการ ป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงาน สถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญ ของสิทธิมนุษยชน

(๖) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็ง ด้านสิทธิมนุษยชน

(๗) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๘) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

(๙) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติ ตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตาม (๓) (๖) และ (๙) คณะกรรมการต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย

ผลการพิจารณา : - แก้ไขถ้อยคำใน (๙) ให้สอดคล้องกับนิยามคำว่า “สิทธิมนุษยชน” ในร่างมาตรา ๕ และสอดคล้องกับมาตรา ๑๗๘ ของร่าง รธน.
- วรคสอง กำหนดขึ้นเพื่อให้คำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยซึ่งเป็นสถานะของสังคมไทยในขณะนี้ด้วย

มาตรา ๒๔๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๒ เมื่อคณะกรรมการมีหนังสือขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใดมาให้อรรถาธิบาย แสดงความคิดเห็น หรือจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการ ให้หน่วยงาน หรือผู้ได้รับหนังสือดังกล่าวให้ความร่วมมือหรือปฏิบัติตาม

ผลการพิจารณา : แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้หน่วยงานหรือผู้ได้รับหนังสือดังกล่าวให้ความร่วมมือหรือปฏิบัติตามด้วย (มีกำหนดในทำนองเดียวกันนี้ในมาตรา ๕๙)

มาตรา ๓๒๒ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อิสระ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทย และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

ในระหว่างการดำรงตำแหน่งและภายหลังพ้นจากตำแหน่งไม่เกินสองปี กรรมการต้องไม่รับเงิน หรือประโยชน์ใด ๆ จากองค์กรของต่างประเทศ หรือบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

คำกล่าวพิจารณา : โดยเห็นว่า วรคสอง ควรจะต้องกำหนดห้ามไว้ไม่ให้รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งในทางส่วนตัวและราชการ และควรจะต้องมีเกือบทุกองค์กร เช่น ปปช ปปท. ศาลรัฐธรรมนูญ แต่ก็ต้องดูอำนาจหน้าที่ประกอบด้วย

-----จบการพิจารณา วันที่ ๒๒ ก.ย. ๕๙-----

มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประโยชน์ตอบแทนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยให้รวมถึงการกำหนดประโยชน์ตอบแทนสำหรับการห้ามรับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ ตามมาตรา ๒๓ วรคสอง ด้วย

ค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของอนุกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อพิจารณา :

- การกำหนดค่าตอบแทน เมื่อ กสม. เป็นองค์กรอิสระ ต้องไปแก้ไข พรบ. เงินเดือนค่าตอบแทน องค์กรอิสระฯ โดยเพิ่ม กสม. และต้องกำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการรับเงินเดือนวาระแรกหรือไม่ หรือให้รับ เท่าเดิมไปพลางก่อน)

มาตรา ๓๑/๑ เครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมายเหตุ : เพิ่มขึ้นตามมติของที่ประชุม กรธ.

มาตรา ๓๒ ประธานกรรมการและกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทาง อาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้

- ตัดออก เนื่องจากเป็นหลักทั่วไป จึงไม่มีเหตุพิเศษต้องเขียนบทบัญญัติดังกล่าวรองรับไว้

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๓๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ ที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของคณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งขึ้น อาจจัดตั้งส่วนราชการในสังกัด ของสำนักงานขึ้นในภูมิภาคเพื่อสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ก็ได้ โดยมีหน้าที่และอำนาจตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อพิจารณา : จะให้มีการจัดตั้ง สนง. สาขา ตามร่างมาตรา ๓๓ วรรคสอง ที่ กสม. เสนอ ทำนองเดียวกับ กรณีสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด หรือไม่

มาตรา ๓๔ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดโดย และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและดำเนินการสืบสวนหรือ ตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการประเมิน สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน เสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ตรวจสอบ จัดทำคำชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม เสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนแก่สังคมทุกภาคส่วน

(๖) ประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน โดยให้รวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว

(๑/๑) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดสอบปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ค่าตอบแทน พิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน

(๒) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของ ~~ประธาน~~ กรรมการ และข้าราชการสำนักงาน

(๓) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน

(๔) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการสำนักงาน

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการประจำสำนักงานหรือคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และ การกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นของให้แก่บุคคลดังกล่าว

(๖) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน

(๗) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๘) การจัดให้มีสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินรางวัลอื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน

(๙) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน

(๑๐) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงาน รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบและแต่งเครื่องแบบ การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการ ตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมายเหตุ : เพิ่มบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยนำความมาจากร่างมาตรา ๓๘ ของร่างฯ ที่ กสม. เสนอ

มาตรา ๓๖/๑ ให้คณะกรรมการเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานโดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคำว่า “ส่วนราชการ” ให้หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานก็ได้ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ : ตัดร่างมาตรา ๓๖ และร่างมาตรา ๓๘ ที่กำหนดให้มี “คณะกรรมการข้าราชการสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ส.” ออก โดยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลโดยกำหนดทำนองเดียวกับร่างฯ ที่เคยผ่านการพิจารณาของ กกก. (คณะที่ ๑) และร่าง พรป.ปปช.ฯ

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลจำนวนสองคน ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ส.”

การได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ก.ส. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการของ ก.ส. เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ส.” โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ส. กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ส. และ อ.ก.ส. ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.ร. และ อ.ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๘ ให้ ก.ส. มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลซึ่งรวมทั้งการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน โดยจะให้มีรองเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อพิจารณา :

ควรกำหนดทำนองเดียวกับร่างฯ ที่เคยผ่านการพิจารณาของ กกก. (คณะที่ ๑) ที่กำหนดให้

- เลขาธิการต้องเป็นข้าราชการสำนักงาน
- กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการและเหตุพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ด้วยหรือไม่ “มาตรา .. เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรง

ตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากราชการ

(๒) ลาออกจากตำแหน่งโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ

(๓) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย

หรือหย่อนความสามารถ

มติของคณะกรรมการตาม (๓) ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม

ของจำนวนกรรมการที่มีอยู่”

มาตรา ๔๐ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของ ~~ก.ส.คณะกรรมการ~~ เป็นผู้มีความประสงค์บรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีความประสงค์บรรจุและแต่งตั้ง

การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่งข้าราชการสำนักงานให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

~~มาตรา ๔๑ การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคล รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ สำหรับข้าราชการสำนักงาน นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีนี้ “ข้าราชการรัฐสภาสามัญ” ให้หมายถึง ข้าราชการสำนักงาน สำหรับสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนี้น~~

หมายเหตุ : ตัดออก เนื่องจากได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๖/๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานโดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้ว

~~มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ บรรดาคณะที่และอำนาจของ ก.ร. ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.ส. และให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารราชการ และการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา~~

หมายเหตุ : ตัดออก เนื่องจากได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๖/๑ ให้คำว่า “ก.พ.” หมายถึง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคำว่า “ส่วนราชการ” หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว

มาตรา ๔๓ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีผ่านประธานรัฐสภาเพื่อให้อำนาจรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่คณะกรรมการเสนอ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

หมายเหตุ : ตัดขั้นตอนการเสนองบประมาณผ่านประธานรัฐสภาออก เนื่องจากสำนักงานมิได้เป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเหมือน พรบ.กสม. ๒๕๕๒ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารงบประมาณจึงควรกำหนดให้เสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๔ ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะกรรมการและสำนักงานแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎรวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

หมวด ๓

การร้องเรียน และการตรวจสอบการละเมิดสิทธิการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่เฝ้าระวัง ติดตาม รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง

ในกรณีที่เห็นว่ามีกรกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเป็นเหตุการณ์ร้ายแรง หรือมีการรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ตรวจสอบชี้แจง หรือรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง รวมทั้งเสนอมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๖ การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบแล้ว ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ดำเนินการ

ในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องหรือได้รับเรื่องตาม (๑) หรือ (๒)

ให้คณะกรรมการพิจารณาว่าอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือควรรับไว้พิจารณาหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้บุคคลหรือหน่วยงานนั้นดำเนินการต่อไป โดยคณะกรรมการอาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนด้วยก็ได้ และแจ้งให้ผู้ร้องหรือผู้ตรวจการแผ่นดินทราบโดยไม่ชักช้า

การยื่นคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนตาม (๑) ให้ทำเป็นหนังสือ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และลายมือชื่อของผู้ร้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด โดยคณะกรรมการอาจกำหนดให้มีการร้องเรียนโดยวิธีอื่นเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการอาจไม่รับเรื่องไว้พิจารณาหรืออาจยุติเรื่อง ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่ผู้ร้องได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าการพิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

(๒) เรื่องที่ผู้ร้องไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐานหรือไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการหรือสำนักงานกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๓) เรื่องที่ผู้ร้องได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม หรือได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

(๔) เรื่องที่ผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่ประสงค์จะให้ดำเนินการตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบต่อไปก็ได้

(๕) เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเลื่อนลอย ไม่มีสาระที่ควรรับไว้พิจารณา

(๖) เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในระเบียบ

นำมาจากร่าง กสม. มาตรา ๔๙

มาตรา ๔๘ ในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องและพยานหลักฐานซึ่งปรากฏตามคำร้องหรือเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่ง รวมทั้งข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบในเบื้องต้นเพิ่มเติมได้ ในกรณีที่เห็นว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่มีแนวทางหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาชัดเจนอยู่แล้ว หรือเป็นกรณีที่ไม่มีปัญหาซับซ้อน หรือมิใช่เหตุการณ์ร้ายแรง ให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป และให้แจ้งให้ผู้ร้องหรือผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้วแต่กรณี

ให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดกระทบต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภาพรวม หรือกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือเป็นกรณีที่ควรตรวจสอบเพื่อเป็นกรณีศึกษาสำหรับการกำหนดแนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีลักษณะดังกล่าว ให้คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวเอง โดยพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงและพยานหลักฐานที่ผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกกล่าวหา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้เสนอ และให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ แล้วแต่กรณี

(๑) หากคณะกรรมการเห็นว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมด้วยพยานหลักฐานตามสมควร สาเหตุแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในเรื่องใดและด้วยวิธีการอย่างไร โดยอาศัยอำนาจ

กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรหรือหน่วยงานอิสระหรือบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๒

(๓) ในกรณีที่เป็นบุคคลหรือองค์กรเอกชน ให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชนนั้น พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หากหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตาม (๑)

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรหรือหน่วยงานอิสระมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๕๑

ให้คณะกรรมการเสนอรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

การรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามวรรคหนึ่ง ในกรณีนี้ที่คณะกรรมการเห็นว่าจะเป็นการประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม คณะกรรมการจะเผยแพร่กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางดังกล่าวให้ประชาชนทราบก็ได้

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นเป็นผู้พิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง และเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๕๘ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๒/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือกรณีมีกฎหมายหรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๒๕ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๒/๒ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างการตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจมีข้อเสนอแนะแก่คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การศึกษาวิจัย และการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชนเป็นประจำทุกปี

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายทราบ

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๔ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่มีการรายงานข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม หากคณะกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องที่กระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน คณะกรรมการอาจพิจารณาตรวจสอบเพื่อที่จะชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนก็ได้

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๖ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานเพื่อเสนอแนะต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๒) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

ในการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๗ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหมวดนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สั่งให้หน่วยงานของรัฐชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ หรืองานใดๆ หรือส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เมื่อมีหมายค้นของศาล

(๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้

ในการดำเนินการตาม (๓) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อย

สองคนซึ่งได้ข้อร้องมาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นไปโดยสะดวก

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๕๙ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานที่ได้มา เนื่องจากการปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการ หรือเป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบ หรือเป็นการเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบตามมติ ของคณะกรรมการ หรือเป็นการเปิดเผยในการดำเนินคดีในศาล

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๐ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๑ ของร่าง กสม.

มาตรา ๕๙ ผู้ที่ให้ถ้อยคำหรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงาน ของคณะกรรมการตาม ~~มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และ~~ มาตรา ๕๕ ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๒ ของร่าง กสม.

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอน ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคำร้องที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบเพื่อให้ประชาชนสามารถ เข้าตรวจสอบดูได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อการพิจารณา คำร้องด้วย

หมายเหตุ : มาจากร่างมาตรา ๖๓ ของร่าง กสม.

หมวด ๖

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ

หมายเหตุ : ดัดบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษออกเพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุม กรธ.

~~มาตรา ๗๒~~ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามหมวด ๔ การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ และหมวด ๕ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดทั้ง การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษจากผู้ที่ได้รับการยอมรับอย่างสูง ในสังคมว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ เพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ อยู่ในความสนใจของสาธารณชน หรือของวงการระหว่างประเทศ

(๒) เรื่องที่ต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ภายใน กำหนดเวลาที่แน่นอน

(๓) การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษจะกระทำได้เพียงประมาณละไม่เกินหนึ่งคน

(๔) มติของคณะกรรมการที่ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษต้องมีคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

~~มาตรา ๗๒~~ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษมีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการ มอบหมายโดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ และหมวด ๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษโดยอนุโลม

~~มาตรา ๗๓~~ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย แล้วเสร็จ ให้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนด โดยต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษเข้าชี้แจงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย คณะกรรมการต้องลงมติรับหรือไม่รับรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษทั้งฉบับ โดยจะแก้ไขมิได้

มติให้รับรายงานดังกล่าวต้องได้เสียงข้างมากของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

~~มาตรา ๗๔~~ ให้คณะกรรมการเสนอรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษที่ คณะกรรมการเห็นชอบให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบ และประกาศให้สาธารณชนทราบ

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ (๒) และ มาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๖ (๓) ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

~~มาตรา ๗๗ ให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ดำรง ตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐~~

มาตรา ๗๗/๑ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๗๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปเป็นของ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่ง และได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นไม่ต่ำกว่าเดิม และมีสิทธิ สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดิมต่อเนื่องโดยไม่สะดุดหยุดลงต่อไป

มาตรา ๗๘/๑ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๗๙ บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ใน วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๐ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้

การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี